

Sygn. akt IX Ua 24/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

Wydział IX Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : SSO Mariola Łącka /spr/

Sędziowie: SSO Maria Olszowska

SSO Janina Kościelniak

Protokolant: st. sekretarz sądowy Dagmara Mazurkiewicz

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2017r. w Rybniku

sprawy **A. P.**

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K.

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

na skutek apelacji ubezpieczonego A. P.

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku, V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 02 czerwca 2017 r. sygn. akt V U 267/15

oddala apelację

Sędzia: Przewodniczący: Sędzia:

SSO Janina Kościelniak SSO Mariola Łącka SSO Maria Olszowska

Sygn. akt IX Ua 24/17

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 31 marca 2015 roku, znak ON. (...)1. (...)2014 Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K. uchylił orzeczenie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. z dnia 1 grudnia 2014 roku, nr (...)2014, które zaliczyło odwołującego A. P. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, zaliczając go do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Odwołujący domagał się ustalenia umiarkowanego stopnia niepełnosprawności oraz przyznania karty parkingowej.

W odpowiedzi na odwołanie WZON wniósł o jego oddalenie i podtrzymał wcześniejsze twierdzenia.

Sąd Rejonowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rybniku wyrokiem z dnia 02 czerwca 2017r. oddalił odwołanie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Orzeczeniem z dnia 3.12.2007 roku, (...) Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. zaliczył odwołującego A. P. do lekkiego stopnia niepełnosprawności na stałe, z symbolem niepełnosprawności 07-S, 05-R, ustalając, że niepełnosprawność istnieje od 2.06.1980 r., a ww. stopień od 29.09.2005 r., uznano również m.in., że odwołujący spełnia przesłanki z art. 8 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. rozpoznając wniosek odwołującego z 16.10.2014 r. postanowił orzeczeniem z dnia 1.12.2014 r. nr (...)2014 zaliczyć odwołującego do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności (pkt I) z symbolem przyczyny niepełnosprawności 07-S i 05-R (pkt II) do dnia 31.12.2016 roku (pkt III) ustalając, iż niepełnosprawność istnieje od dnia 2.06.1980 r (pkt IV), a ww. stopień niepełnosprawności – od dnia 16.10.2014 roku (pkt V).

Jednocześnie, we wskazaniach PZON podał, iż odwołujący jest zdolny do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej (pkt 1), lecz nie wymaga szkolenia (pkt 2) i zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej (pkt 3) oraz uczestnictwa w terapii zajęciowej (pkt 4). Wymaga natomiast konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne (pkt 5) i korzystania z systemu środowiskowego wsparcia (pkt 6). Nadto, nie wymaga konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji (pkt 7) i nie dotyczą go wskazania konieczności stałego współudziału opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji (pkt 8). Nie spełnia także przesłanki określone w art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym (pkt 9) i nie wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju (pkt 10).

Opierając się na opiniach biegłych z zakresu neurologii i ortopedii, chirurgii naczyniowej oraz medycyny pracy Sąd Rejonowy ustalił, że odwołujący cierpi na: zespół bólowy kręgosłupa na tle zmian zwyrodnieniowo-wytwórczych i dwupoziomowych wypuklin jąder miażdżystych (C5/C6, C6/C7) z konfliktem ze strukturami nerwowymi; przewlekłą niewydolność żylną; zespół pozakrzepowy kończyn dolnych; żylaki kończyn dolnych, szczególnie prawej; nadciśnienie tętnicze; stan po usunięciu pęcherzyka żółciowego; stan po operacji wodniaka prawego jądra.

Z uwagi jedynie na występujące schorzenia neurologiczne i niewydolność żylną kończyn dolnych odwołujący jest osobą która spełnia przesłanki zaliczenia tylko do osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim oraz wymaga konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne.

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K. wydał zaskarżoną decyzję rozpoznając odwołanie A. P. od decyzji (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. z dnia 01.12.2014r.

Sąd Rejonowy w oparciu o tak ustalony stan faktyczny uznał odwołanie za niezasadne.

Wskazał, że z mocy § 15 ust. 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2003 r. Nr 139, poz. 1328 ze zm.) w przypadku zmiany stanu zdrowia osoba niepełnosprawna posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności może wystąpić z wnioskiem, o którym mowa w § 6 ust. 1, o wydanie orzeczenia o ponowne wydanie orzeczenia uwzględniającego zmianę stanu zdrowia.

Co prawda w orzeczeniu z dnia 3.12.2007 r. PZON stwierdził, że odwołujący spełnia przesłanki określone w art. 8 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym (tj. przesłanki uprawniające go do otrzymania karty parkingowej), jednakże w dniu 1 lipca 2014 roku weszła w życie nowelizacja przepisów regulujących prawo osób niepełnosprawnych do tego uprawnienia. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy Prawo o ruchu

drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 1446 ze zm.) karty parkingowe wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują ważność do dnia określonego jako data ważności karty, nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2015 roku. W konsekwencji, prawo odwołującego do otrzymania karty parkingowej rozpatrywane musi być z uwzględnieniem przepisów obowiązujących od dnia nowelizacji, a przepisy te wprowadziły inne warunki niż dotychczas.

Sąd I instancji stwierdził, że zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r., Nr 127 poz. 721 j.t. ze zm.) do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych (ust. 2).

Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się natomiast osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne (ust. 3).

Nadto Sąd Rejonowy wskazał, iż stosownie do art. 6b ust. 3 cytowanej ustawy oraz § 13 ust. 1 cytowanego Rozporządzenia w orzeczeniu o niepełnosprawności poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności powinny być zawarte symbol przyczyny niepełnosprawności, data lub okres powstania niepełnosprawności, okres na jaki orzeczono niepełnosprawność oraz wskazania dotyczące między innymi: spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.), przy czym w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności spełnienie tych przesłanek może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu) lub 10-N (choroba neurologiczna).

Zgodnie zaś z art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2012, poz. 1137 j.t. ze zm.) kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Sąd Rejonowy przyjął zgodnie z ustaleniami biegłych, że jedynie schorzenie neurologiczne związane z kręgosłupem i niewydolność żylna kończyn dolnych ogranicza sprawność organizmu odwołującego i to tylko w stopniu lekkim, bo w przypadku schorzenia neurologicznego jest to niezbyt nasilony proces chorobowy nie powodujący dysfunkcji ruchowej innej niż w stopniu lekkim. Nie występują także objawy zastojów żylnych, a potencjalna możliwość zakrzepicy w układzie żylnym nie może wpływać na aktualną ocenę stanu zdrowia odwołującego. Sąd mając na uwadze, że odwołujący został zaliczony jedynie do lekkiego stopnia niepełnosprawności przyjął, że nie spełniania on przewidzianej przez ustawodawcę przesłanki do otrzymania tzw. karty parkingowej. Okoliczność, iż wcześniej taką kartę posiadał pozostaje bez znaczenia, gdyż wówczas obowiązywały inne regulacje prawne. Sąd I instancji wskazał, iż z pewnością ww. schorzenia na które cierpi odwołujący wpływają na jego komfort życia i naruszają sprawność jego organizmu (m.in. obniżają jego zdolność do wykonywania pracy) ale schorzenia te kwalifikują się według przyjętych obiektywnych zasad jedynie do lekkiego stopnia niepełnosprawności. Subiektywne odczucia odwołującego co do swego złego stanu zdrowia nie mogą uzasadniać przyznania mu wyższego stopnia niepełnosprawności.

Sąd Rejonowy podniósł, że podzielił całkowicie zgodne ze sobą opinie aż czterech biegłych różnych specjalności (ortopedy, neurologa, chirurga naczyniowego, medycyny pracy), jako sporządzone przez osoby będące specjalistami z zakresu schorzeń występujących u odwołującego.

Nie podzielił przy tym zastrzeżeń do opinii biegłych zgłoszonych przez odwołującego, które miały charakter emocjonalny i odwoływały się do sytuacji osobistej odwołującego i były tożsame co do treści bez względu na to opinii jakiego biegłego dotyczyły i nie zawierały merytorycznych argumentów, które mogłyby podważyć wydane opinie.

Dlatego też na podstawie art.477¹⁴ par.1 kpc oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego wyroku złożył ubezpieczony.

Skarżąc wyrok w całości wniósł o przyznanie mu karty parkingowej z tytułu zachowania prawa nabytego osoby niepełnosprawnej lub o przyznanie mu umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z prawem do karty parkingowej.

Skarżący zarzucił naruszenie prawa procesowego i prawa materialnego poprzez bezpodstawne oparcie rozstrzygnięcia na opiniach biegłych lekarzy, pomijając orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane 01.12.2014r. przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. z decyzją zaliczenia go do stopnia niepełnosprawności – umiarkowany z symbolem 05-R 07-S z datą 16.10.2014r. oraz pominięcie faktu długotrwałego naruszenia sprawności organizmu od 02.06.1980r., a kod przyczyny niepełnosprawności to 05-R, 05-S (upośledzenie narządu ruchu i krążenia) oraz stan znacznego pogorszenia się stanu zdrowia od 1980r., co daje wprost możliwość poczynienia założenia, iż posiada znaczne ograniczenia możliwości poruszania się w aspekcie uznania umiarkowanego stopnia niepełnosprawności jak i karty parkingowej a także uwzględnienia wpływu schorzeń na jego samodzielną egzystencję i sytuację życiową ich wpływu na codzienne funkcjonowanie, w tym zdolność do przemieszczania się i poruszania, w sytuacji osoby samotnej i bez rodziny / gdy chodzenie bez sprzętu ortopedycznego jest niemożliwe/.

W ocenie apelującego Sąd I instancji nie dokonał pełnej i prawidłowej oceny materiału dowodowego, brak wszechstronnego rozważenia materiału zebranego w sprawie.

Zamiast przyznać mu należne konstytucyjnie prawa nabyte odesłał go do ustawodawcy – pisząc w uzasadnieniu wyroku: „, zarzut , iż narusza się w ten sposób jego prawa nabyte, można składać do ustawodawcy”. W demokratycznym państwie prawnym obowiązywać powinna zasada nie działania prawa wstecz tym bardziej jeśli dotyczy osoby chorej i niepełnosprawnej.

Skarżący wskazał, że stan jego zdrowia , ze względu na wiek się pogarsza a nie poprawia, ma wyraźnie naruszoną sprawność ruchową, co powoduje znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się bez ortopedycznej pończochy uciskowej zaś kule ortopedyczne ułatwiają mu chodzenie i zmniejszają ból nóg i kręgosłupa.

Ubezpieczony podniósł, że karta parkingowa ułatwia mu funkcjonowanie – pomaga zaparkować na ciasnych parkingach (koperty są szerokie i wiadomo gdzie są)- ze względu na ograniczoną ruchomość w obracaniu głową oraz są położone blisko sklepów, urzędów, przychodni, co jest bardzo istotne dla dysfunkcji nóg. Brak karty parkingowej w ocenie skarżącego ogranicza jego samodzielność i egzystencję.

Dodatkowo ubezpieczony wskazał, że pozbawiono go praw nabytych ponieważ na podstawie orzeczenia sprawy z dnia 08.10.2007r. Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. wydanego na stałe z przyczyny : 05-R 07-S Urząd Miasta R. Wydział Komunikacji wydał mu kartę parkingową dla osoby niepełnosprawnej z datą ważności bezterminowo, w sytuacji gdzie jego niepełnosprawność ma charakter trwały, datuje się ona od 02.06.1980r., a kod przyczyny niepełnosprawności to 05-R, 07-S (upośledzenie narządu ruchu i niewydolność krążenia).

Zdaniem skarżącego w opiniach wszystkich lekarzy biegłych i orzecznika WZON – brak jest dowodów i żadnego faktu na poprawę stanu zdrowia w aspekcie zmiany stopnia niepełnosprawności z umiarkowanego na lekki. Biegli nie odpowiedzieli w opiniach na zastrzeżenia, co zostało uzdrowione i jakie kryteria przestał spełniać, skoro obniżono stopień z umiarkowanego na lekki choć nie napisali, że chodzi sprawnie, normalnie, wydolnie.

W apelacji ubezpieczony zarzucił, że biegli nie dokonali oceny łącznej wpływu wszystkich schorzeń w ustaleniu stopnia niepełnosprawności a , że ocena stopnia niepełnosprawności musi dotyczyć całego człowieka z uwzględnieniem

wszystkich jednostek chorobowych mających na niego wpływ a nie jego części w oparciu o ściśle wąską specjalizację lekarza.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja A. P. nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie zachodzą zarzucane uchybienia.

Sąd Rejonowy należycie przeprowadził postępowanie dowodowe. Właściwie ocenił zebrane w sprawie dowody nie przekraczając granicy swobodnej oceny dowodów wynikających z art.233 kpc.

Sąd Okręgowy poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne uznaje za prawidłowe i przyjmuje za własne.

Ubezpieczony był badany przez czterech biegłych lekarzy różnych specjalności, którzy zgodnie stwierdzili, że występujące u niego schorzenia nie są ani tego rodzaju ani nie mają takiego nasilenia, by czyniły go osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym. Występujące u niego zmiany dehydracyjno- zwyrodnieniowe w obrębie krążków m/k głównie na poziomie C5/C6 i C6/C7, dwupoziomowe wypukliny C5/C6 z konfliktem korzeniowym prawostronnym manifestują się jedynie ograniczeniem zakresu ruchu swobodnego w odcinku szyjnym kręgosłupa z tkliwością palpacyjną.

W 1980r. ubezpieczony był operowany z powodu żylaków lewej nogi, a 1999 roku przebył zakrzepicę prawej żyły biodrowej i udowej , ale obecnie poza poszerzonymi naczyniami żylnymi w nodze prawej, żyły są miękkie, niebolesne, skóra na nimi nie jest zmieniona zapalnie, ocieplenie prawidłowe, gra włósczkowa żywa, symetryczna a ruchomość zarówno czynna jak i bierna jest zachowana. Osłabione jest czucie powierzchowne na podudziach ale czucie głębokie jest zachowane, tętno na obu kończynach na tętnicy udowej, podkolanowej, grzbietowej stopy i piszczelowej tylnej jest wyczuwalne.

Zatem nie występują obecnie objawy zastoju żylnego i nie ma zmian zakrzepowych w układzie żylnym głębokim.

A. P. stosuje kompresjoterapię używając pończochy uciskowej.

Wbrew zarzutom apelacji przed Sądem I instancji dokonano wszechstronnej i całościowej oceny stanu zdrowia ubezpieczonego, bo oprócz biegłych z zakresu neurologii i ortopedii oraz chirurgii naczyniowej kompleksowo ocenił stan jego zdrowia pod kątem niepełnosprawności biegły z zakresu chorób wewnętrznych i medycyny pracy doktor R. S..

Sąd Okręgowy w pełni podziela pogląd Sądu I instancji, że zastrzeżenia ubezpieczonego do złożonych przez biegłych opinii są niezasadne.

Subiektywne przekonanie A. P. o istnieniu u niego ciężkich zmian chorobowych nie znajduje potwierdzenia w wynikach badań dodatkowych ani w wynikach badań klinicznych biegłych.

Okoliczność, że Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. w dniu 01.12.2014r. zaliczył go do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności do dnia 31.12.2016r. nie dowodzi błędów w ocenie stanu zdrowia ubezpieczonego dokonanej przez biegłych, którzy złożyli opinię w tej sprawie.

Zauważyć bowiem należy, że wskutek wniesionego od tego orzeczenia odwołania przez A. P. Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) je zakwestionował uznając, że zaliczenie ubezpieczonego do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności stałoby się w rażącej sprzeczności z przepisami.

Zdaniem Sądu Okręgowego niezasadny jest również zarzut apelującego , że Sąd Rejonowy dopuścił się obrazy przepisów prawa materialnego.

Prawidłowo bowiem zastosował i dokonał wykładni art.4 ustawy z dnia 27.08.1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r., Nr.127,poz.721 ze zm.) oraz art. 8 ustawy z dnia 20.06.1997r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012r., poz.1137 ze zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23.10.2013r. o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013r. . poz.1446 ze zm.).

Zauważyć należy, że przepisy o zmianach zasad przyznawania kart parkingowych dokonane w powyższych ustawach nie zostały uznane za niezgodne z Konstytucją przez Trybunał Konstytucyjny.

Choć ustawa powyższa weszła w życie od 01.01.2014r. to wydane wcześniej karty parkingowe zachowały swą ważność do czasu ich wydania nie dłużej niż do 30.06.2015r.

Tak więc ustawodawca dał czas osobom niepełnosprawnym na dostosowanie się do nowych uregulowań. Wprowadzenie zaś zmian ograniczających wydanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych w stopniu co najmniej umiarkowanym było konieczne ze względu na duży ruch pojazdów i małą ilość miejsc parkingowych i uzasadnione społecznie, by umożliwić osobom w znacznym i umiarkowanym stopniu udział w życiu publicznym.

Zasadnie Sąd I instancji uznał, że skoro ubezpieczony nie został zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności , to w świetle powołanych w uzasadnieniu wyroku przepisów karta parkingowa mu nie przysługuje.

Z tych też względów Sąd Okręgowy na mocy art.385 kpc oddalił apelację jako pozbawioną podstaw.

Sędzia Przewodniczący Sędzia

SSO Janina Kościelniak SSO Mariola Łącka SSO Maria Olszowska